

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๙ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. คริสต์มาสพันธุ์แดงระพี (*Euphorbia pulcherrima* 'Daeng Rapee')
๒. กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1 (*Abelmoschus esculentus* 'DOA Kanchanaburi 1')
๓. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067 (*Zea mays* 'NSX 152067')
๔. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008 (*Zea mays* 'NSX 151008')
๕. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542012 (*Zea mays* 'Nei 542012')
๖. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002 (*Zea mays* 'Nei 542002')
๗. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542013 (*Zea mays* 'Nei 542013')
๘. ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542006 (*Zea mays* 'Nei 542006')
๙. กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์ (*Rosa* 'Chulalongkorn')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายในสามสิบวันนับจากวันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางวิลาวัลย์ ไคร์ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

คริสต์มาสพันธุ์แดงระพี (*Euphorbia pulcherrima* 'Daeng Rapee')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนางเสถียร ธัญญารักษ์
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ 02-579-0113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

คริสต์มาส (*Euphorbia pulcherrima* เดิมอยู่ในสกุล *Poinsettia*) พันธุ์แดงระพี เป็นพันธุ์กลายที่ได้มาจากการฉายรังสีแกมมา โดยฉายรังสีในปี พ.ศ.2565 ณ ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยปีงบประมาณ 2565 และ 2566 ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช) ผ่านโครงการวิจัย “การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีนิวเคลียร์เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ: การปรับปรุงพันธุ์โดยการเหนี่ยวนำให้กลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมาจากต้นกำเนิดรังสีใหม่ซีเซียม-137” โดยทีมนักวิจัยประกอบด้วย รศ. ดร. พิรุณ จอมพุก นางสาวณัฐนิช สุทิน นางสาวลักษณ สร้อยทอง รศ. ดร. ชูศักดิ์ จอมพุก ผศ. ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา ดร.นุชรัฐ บาลลา ดร.สมจิตต์ ปาละภาศ และที่ปรึกษาโครงการ รศ. ธัญญา เตชะศีลพิทักษ์ ได้นำต้นคริสต์มาสชำสูง พันธุ์แดงใบโพธิ์ จากเกษตรกร นางเสถียร ธัญญารักษ์ ซึ่งมีลักษณะต้นสูงเฉลี่ย 70-80 เซนติเมตร ใบรูปหัวใจ กว้างเฉลี่ย 5.8 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 8.3 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนตัดตรง ขอบใบเรียบ ความหนาใบเฉลี่ย 0.155-0.176 มิลลิเมตร แผ่นใบสีเขียว (Green Group 139A) ก้านใบสีแดง ใบประดับสีแดง (Red Group 53A) นำมาฉายรังสีเมื่อวันที่ 3-6 มิถุนายน 2565 ที่อัตราปริมาณรังสี 188.23 Gy/hr ต้นกำเนิดรังสีซีเซียม-137 ณ ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ปริมาณรังสี 10 -60 เกรย์ จำนวน 200 ต้น ปี พ.ศ.2565-2566 ทำการตัดยอดเพื่อให้คริสต์มาสแตกกิ่งใหม่ จากนั้นตัดกิ่งมาปักชำเพื่อขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน คัดเลือกลักษณะกลายโดยเกษตรกร นางเสถียร ธัญญารักษ์ ตามคำแนะนำของทีมนักวิจัย เริ่มคัดเลือกตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป เมื่อพบลักษณะกลาย คือ ใบประดับมีสีแดง (Red Group 46A) รูปหัวใจ ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบและเส้นใบสีแดง ความหนาใบหนากว่าพันธุ์เดิมจากนั้นแยกต้นที่กลายมาขยายพันธุ์เพื่อทดสอบความคงตัวจนถึงปี พ.ศ.2567 คัดเลือกพันธุ์กลาย (solid mutant) ขยายพันธุ์ และปลูกประเมินลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าพันธุ์มีความสม่ำเสมอและความคงตัว ปี พ.ศ.2567 คัดเลือกได้ 1 พันธุ์ จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่าพันธุ์แดงระพี ปัจจุบันขยายพันธุ์โดยการปักชำได้มากกว่า 100 ต้น

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2565	ฉายรังสีแกมมาแบบเฉียบพลันต้นคริสต์มาสแดงใบโพธิ์ จำนวน 200 ต้น	ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์เทคโนโลยี
2565-2566	↓	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแปลงเกษตรกร อ.ภูเรือ จ.เลย
	ตัดยอดรุ่น M_1V_1 เพื่อให้แตกยอดใหม่	
	↓	
	ปลูกขยายและคัดเลือกลักษณะที่กลายพันธุ์	
2566	↓	
	M_1V_4	
	↓	
2566	คัดเลือกลักษณะกลายตั้งแต่รุ่น M_1V_2 เป็นต้นไป และขยายพันธุ์โดยการปักชำเพื่อทดสอบความคงตัว	
	↓	
2566	คัดเลือกและปลูกทดสอบเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์	
2567	↓	
	คริสต์มาสพันธุ์แดงระพี	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย คริสต์มาสพันธุ์แดงระพี ชื่อวิทยาศาสตร์ *Euphorbia pulcherrima*
'Daeng Rapee' วงศ์ Euphorbiaceae ไม้พุ่ม ไม้ดอกไม้ประดับ

ต้น ลำต้นอ่อนสีเขียว เมื่อแก่จะเป็นสีน้ำตาล ทุกส่วนของต้นมีน้ำยางสีขาวขุ่น สูงประมาณ 60-80 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปหัวใจ กว้างเฉลี่ย 9.00 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 12.00 เซนติเมตร หนาเฉลี่ย 0.245 มิลลิเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบสีเขียวเข้ม (Green Group 139A) ก้านใบสีแดง เส้นใบสีเขียว

ใบประดับ ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปหัวใจ และรูปไข่ กว้างเฉลี่ย 9.50 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 11.47 เซนติเมตร หนาเฉลี่ย 0.215 มิลลิเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบสีแดง (Red Group 46A) ก้านใบและเส้นใบสีแดง ความกว้างของข้อใบประดับเฉลี่ย 28.6 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อรูปถ้วย หรือไซยาเทียม (cyathium) ปลอกดอกหรือวงใบประดับ (involucre) ภายในมีดอกเพศผู้ลดรูปเหลือเพียงเกสรเพศผู้ ก้านดอก และก้านช่อดอก ดอกเพศเมียอยู่ตรงกลาง มีลักษณะเป็นรังไข่ 3 ส่วน และไม่มีกลีบดอกหรือกลีบเลี้ยง

ผล/เมล็ด ผลเป็นแบบแคปซูล ไม่ติดเมล็ด

หมายเหตุ เทียบสีจากแถบเทียบสีมาตรฐานของ The Royal Horticultural Society (RHS Color Chart): The Royal Horticultural Society, 1995. The Royal Horticultural Society. 80 Vincent Square, London SW1P2PE

ภาพที่ 1 ลักษณะใบ ใบประดับ ต้นและดอก ของต้นคริสต์มาสพันธุ์แดงใบโพธิ์ ที่นำมาฉายรังสี

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของคริสต์มาสพันธุ์แดงระพี
ก ใบ ข และ ง ใบประดับ ค ดอก ง ต้น

คริสต์มาสพันธุ์แดงระพี

กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1
(*Abelmoschus esculentus* ‘DOA Kanchanaburi 1’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 034-552036-7

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1 ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ในปี พ.ศ. 2558 ระหว่างกระเจี๊ยบเขียวสายพันธุ์ L09 และกระเจี๊ยบเขียวสายพันธุ์ M14 โดยทั้งสองเป็นสายพันธุ์คัดเลือกจากพันธุ์อินเดียที่ให้ผลมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการส่งออกและต้านทานต่อโรคเส้นใบเหลือง แล้วนำมาปลูกคัดเลือกร่วมกับลูกผสมอื่น ๆ รวม 50 คู่ผสม ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2561 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี ตามแผนการคัดเลือกแบบจุดประวัติ (pedigree selection) จำนวน 6 ช่วงรุ่น คัดเลือกได้สายพันธุ์ที่มีลักษณะทางการเกษตรดี ให้ผลผลิตสูง ลักษณะฝักตรง สีเขียว-เขียวเข้ม ได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก จำนวน 7 สายพันธุ์ ได้แก่ KC6201 KC6202 KC6203 KC6204 KC6205 KC6206 และ KC6207 ปี พ.ศ. 2562-2563 นำกระเจี๊ยบเขียวสายพันธุ์คัดเลือกมาปลูกเปรียบเทียบร่วมกับพันธุ์พิจิตร 1 Bella (พันธุ์การค้า) และ พจ.03 (สายพันธุ์อ่อนแอ) ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี 2 ฤดูปลูก วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design ; RCBD) จำนวน 3 ซ้ำ พบว่ากระเจี๊ยบเขียวสายพันธุ์ KC6203 ให้ผลผลิตสูง โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 3,069 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตได้มาตรฐานการส่งออกเฉลี่ย 2,375 กิโลกรัมต่อไร่ รูปร่างฝักตรง ห้าเหลี่ยม ขนนุ่ม สีเขียวสม่ำเสมอทั้งฝัก คุณภาพฝักได้ตามมาตรฐานการส่งออกและตลาดภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2567 จึงได้รับรองจากกรมวิชาการเกษตร เป็นพันธุ์แนะนำ “กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1”

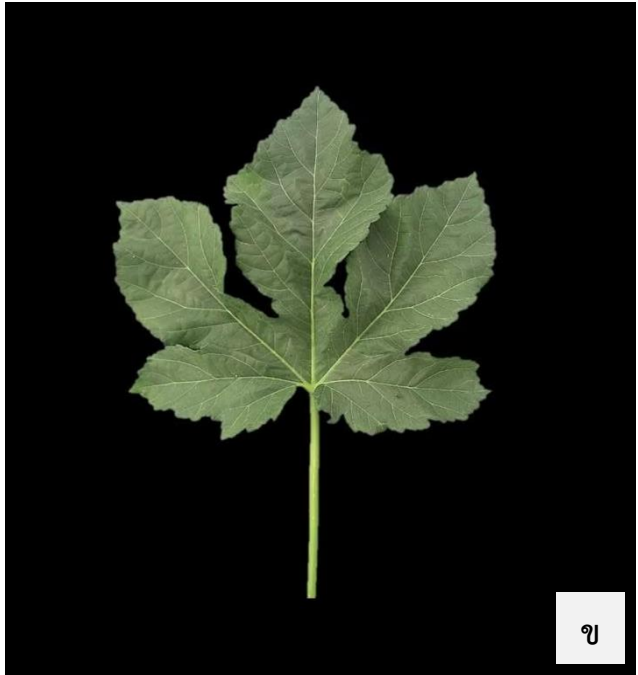
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ช่วงเวลา	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2558	ต้น/สายพันธุ์ (สายพันธุ์) ช่วงที่ ปลูก คัดเลือก 20 50 ปลูกและผสมข้ามพันธุ์แบบพบกันหมด สายพันธุ์คัดเลือกจากพันธุ์อินเดีย 13 สายพันธุ์ ได้แก่ L09 L10 L11 M13 M14 M15 M16 M17 N18 N19 N20 N21 และ O22 และสายพันธุ์คัดเลือกจากพันธุ์ญี่ปุ่น 7 สายพันธุ์ ได้แก่ K01 K02 K03 K04 K05 K06 และ K07 รวมทั้งสิ้น 20 สายพันธุ์ สามารถคัดเลือกได้ทั้งหมด 50 คู่ผสม	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
พ.ย. 2558-มี.ค. 2559	F₁ 50 50 ↓ ⊗ Bulk ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 50 คู่ผสม จำนวนรวม 1,228 ต้น ลูกผสมทั้งหมดเจริญเติบโตดี จึงคัดเลือกจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี 2-8 ต้นต่อคู่ผสม ผสมตัวเองและเก็บเมล็ดรวม	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
มิ.ย.-ก.ย. 2559	F₂ 50 62 (21) ↓ ⊗ ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 50 สายพันธุ์ จำนวนรวม 3,236 ต้น คัดเลือกต้นจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี คัดเลือกไว้ 21 สายพันธุ์ ะละ 2-5 ต้น รวมทั้งหมด 62 ต้น ผสมตัวเองเก็บเมล็ดแยกต้น	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
ต.ค. 2559-ก.พ. 2559	F₃ 62 60 (18) ↓ ⊗ ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 62 สายพันธุ์ จำนวนรวม 1,428 ต้น คัดเลือกต้นจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดีคัดเลือกไว้ 18 สายพันธุ์ ะละ 2-4 ต้น รวมทั้งหมด 60 ต้น ผสมตัวเองเก็บเมล็ดแยกต้น	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
เม.ย.-มิ.ย. 2560	F₄ 60 41 (18) ↓ ⊗ ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 60 สายพันธุ์ จำนวนรวม 2,597 ต้น คัดเลือกต้นจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี คัดเลือกไว้ 18 สายพันธุ์ ะละ 2-4 ต้น รวมทั้งหมด 41 ต้น ผสมตัวเองเก็บเมล็ดแยกต้น	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
ธ.ค. 2560-มี.ค. 2561	F₅ 41 45 (13) ↓ ⊗ ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 41 สายพันธุ์ จำนวนรวม 1,294 ต้น คัดเลือกต้นจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี คัดเลือกไว้ 13 สายพันธุ์ ะละ 2-4 ต้น รวมทั้งหมด 45 ต้น ผสมตัวเองเก็บเมล็ดแยกต้น	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
พ.ค.-ส.ค. 2561	F₆ 45 7 (7) ↓ ⊗ ปลูกกระเจี๊ยบเขียว 45 สายพันธุ์ จำนวนรวม 1,944 ต้น คัดเลือกต้นจากลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี คัดเลือกไว้ 7 สายพันธุ์ ได้แก่ KC6201 KC6202 KC6203 KC6204 KC6205 KC6206 และ KC6207 นำไปปลูกเปรียบเทียบพันธุ์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
2562-2563	7+3 1 ↓ ⊗ ปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ วางแผนแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (RCBD) จำนวน 3 ซ้ำ กรรมวิธี ได้แก่ สายพันธุ์คัดเลือก 7 สายพันธุ์ และพันธุ์เปรียบเทียบ 3 พันธุ์/สายพันธุ์ ได้แก่ พิจิตร 1 Bella และ พจ.03 ดำเนินการที่ศวพ.กาญจนบุรี 2 ฤดูปลูก คัดเลือกได้สายพันธุ์ KC6203	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
2564-2567	1 เสนอขอรับรองสายพันธุ์ KC6203 เป็นพันธุ์แนะนำกระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กว.ก. กาญจนบุรี 1	กรมวิชาการเกษตร

⊗ = ผสมตัวเอง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Abelmoschus esculentus</i> 'DOA Kanchanaburi 1' วงศ์ Malvaceae ไม้พุ่ม พืชผัก
ต้น	ต้นอายุ 60 วันหลังปลูก (ระยะเก็บเกี่ยว) สูงเฉลี่ย 103 เซนติเมตร ลำต้นและกิ่งแขนง สีเขียว มีขนบริเวณลำต้นเล็กน้อย จำนวนข้อบนลำต้นเฉลี่ย 15 ข้อต่อต้น กิ่งแขนงที่ให้ผลผลิตคุณภาพเฉลี่ย 3 กิ่งต่อต้น
ใบ	ใบเดี่ยว กว้างประมาณ 10-25 เซนติเมตร แฉกใบเว้าลึกปานกลาง ปลายใบแหลม ขอบใบหยักมน แผ่นใบสีเขียว จุดเริ่มต้นเส้นใบและเส้นใบมีสีแดงจาง ๆ ก้านใบยาวประมาณ 15-35 เซนติเมตร สีเขียว
ดอก	ดอกเดี่ยวออกตามซอกใบ ดอกบานกว้างประมาณ 5-7 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4-6 เซนติเมตร ดอกสมบูรณ์เพศ รังประดับดอกเป็นเส้นยาวสีเขียวประมาณ 9-11 เส้น เรียงเป็นวงรอบโคนกลีบเลี้ยง กลีบเลี้ยงประมาณ 4-7 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ สีเหลือง โคนกลีบดอกสีแดงกระจายทั้งสองข้าง
ผล/ฝัก	ฝักเรียวยาว กว้างเฉลี่ย 1.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 10 เซนติเมตร ความหนาเนื้อเฉลี่ย 1.4 เซนติเมตร ปลายฝักแหลมแคบ โคนฝักคอดน้อย สันฝักต่ามี จำนวน 5 สัน ยาวตามฝัก ขนนุ่ม ฝักอ่อนสีเขียวเข้มปานกลาง ฝักแก่กว้างเฉลี่ย 1.9 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 22 เซนติเมตร สีน้ำตาลและแตกออกตามแนวรอยสันฝัก ภายในฝักแก่มีเมล็ดจำนวนเฉลี่ย 67 เมล็ดต่อฝัก
เมล็ด	ลักษณะค่อนข้างกลม เมล็ดอ่อนสีขาว เมล็ดแก่สีเขียวเทา ขนาดประมาณ 3-5 มิลลิเมตร น้ำหนัก 100 เมล็ด 6.8 กรัม เมล็ด 100 กรัม มีจำนวน 1,570 เมล็ด
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุวันดอกแรกบานเฉลี่ย 41 วันหลังปลูก 2. อายุวันดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ เฉลี่ย 44 วันหลังปลูก 3. อายุเริ่มเก็บเกี่ยว 46 วันหลังปลูก 4. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 3,069 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตได้มาตรฐานส่งออกเฉลี่ย 2,375 กิโลกรัมต่อไร่ 5. ขั้วฝักเปราะเก็บเกี่ยวได้โดยไม่ต้องใช้กรรไกรตัด และคุณภาพฝักได้ตามมาตรฐานส่งออก 6. ไม่เกิดโรคเส้นใบเหลืองในสภาพธรรมชาติ 100 เปอร์เซ็นต์

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กว. กาญจนบุรี 1

ก ลักษณะต้น ข ใบ ค ดอก ง ผล จ เมล็ด

กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กว. กาญจนบุรี 1

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067

(*Zea mays* 'NSX 152067')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067 (NSX 152067) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเตี้ย เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ Nei 542012 เป็นพันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 5 เป็นพันธุ์พ่อ

การพัฒนาข้าวโพดสายพันธุ์แท้แม่และพ่อ ดำเนินการคัดเลือก ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2543-2556 โดยสายพันธุ์แท้แม่ Nei542012 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-95-3-BBBBBB กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1 พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท้แม่ โดยการคัดเลือกและผสมตัวเองจำนวน 9 ชั่ว ส่วนสายพันธุ์แท้พ่อตากฟ้า 5 ได้จากการผสมตัวเองจำนวน 3 ชั่ว ในประชากรข้าวโพด C-5124001F₂ ในสภาพการปลูกเชื้อการเกิดโรคราน้ำค้าง และประเมินสมรรถนะการผสมของสายพันธุ์ที่คัดเลือกกับตัวทดสอบ สายพันธุ์แท้นครสวรรค์ 1 และสายพันธุ์แท้นครสวรรค์ 2 คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี มีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง และทนแล้ง นำมาผสมตัวเองอีก 4 ชั่ว จนได้สายพันธุ์แท้ Nei452009 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสายพันธุ์แท้ตากฟ้า 5

ปี 2558 ปลูกประเมินผลผลิต และศักยภาพในการทนแล้ง เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่มีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงและทนแล้ง เข้าสู่การประเมินผลผลิต และเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2559-2564 ประกอบด้วย การเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน การเปรียบเทียบในท้องถิ่น และการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร รวมทั้งศึกษาลักษณะที่จำเพาะของพันธุ์เพื่อเตรียมเสนอขอรับรองพันธุ์กับกรมวิชาการเกษตร

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2543 - 2556	พัฒนาสายพันธุ์แท้พ่อและแม่ และประเมินสมรรถนะการผสม ได้สายพันธุ์แท้แม่ Nei 542012 และสายพันธุ์แท้พ่อ ตากฟ้า 5 สร้างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสม NSX 152067 ↓	ศวร.นว.
2558	ปลูกประเมินผลผลิต ↓	ศวร.นว. (1)
2559	เปรียบเทียบเบื้องต้น : จำนวน 30 พันธุ์ ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.พช.(1) ศวพ.ลบ.(1)
2560	เปรียบเทียบมาตรฐาน : จำนวน 26 พันธุ์ ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.พช.(1) ศวพ.นม.(1) ศวพ.ลย.(1)
	ประเมินความทนทานแล้ง ↓	ศวร.นว.(2)
2561	เปรียบเทียบในท้องถิ่น : ครั้งที่ 1 จำนวน 20 พันธุ์ ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.ลบ.(1) ศวพ.นม.(1) ศวพ.ลย.(1) ศวพ.สท.(1) ศวพ.ปจ.(1)
2561-2562	ประเมินความทนทานแล้ง ↓	ศวร.นว.(4)
2563	เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร : ครั้งที่ 1 จำนวน 10 พันธุ์ ↓	นครสวรรค์ (2) เพชรบูรณ์ (1) ลพบุรี (1) นครราชสีมา (1) เลย (1) สุโขทัย (1) ปราจีนบุรี (1) เชียงใหม่ (1) พิษณุโลก (1)
2564	เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร : ครั้งที่ 2 จำนวน 10 พันธุ์ ↓	นครสวรรค์ (2) เพชรบูรณ์ (1) นครราชสีมา (1) เลย (1) สุโขทัย (1) ปราจีนบุรี (1) เชียงใหม่ (1) พิษณุโลก (1)
2565	ประเมินความทนทานแล้ง ↓	ศวร.นว.(2)
	ข้าวโพด พันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067	

^{1/} ศวร.นว.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
ศวร.พช.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่เพชรบูรณ์
ศวพ.ลบ.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลพบุรี
ศวพ.นม.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา
ศวพ.ลย.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
ศวพ.สท.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย
ศวพ.ปจ.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี
()	หมายถึง	จำนวนแปลงทดลองในแต่ละสถานที่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'NSX 152067' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุกอายุปีเดียว
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว พร้อมปรากฏแอนโทไซยานิน
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 217 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปแถบ รูปรางใบแรกในระยะแรกคล้ำมีนกลม มุมใบของใบแรก เหนือฝักแคบ การโค้งของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอด ดอกตัวผู้ ลักษณะค่อนข้างตรง มุมก้านช่อดอกกว้างปานกลาง ความหนาแน่นช่อดอกเพศ ผู้หลวม ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางปานกลาง อับเรณูสีม่วง ฐานดอกย่อยสีแดง กาบดอกย่อยสีเขียวขีดม่วง โคนเส้นไหมสีเขียวปลายสีม่วง
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 113 เซนติเมตร การ เรียงตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 16 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของเมล็ด สีส้มเหลือง ชนิดเมล็ดกึ่งหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 52 วัน และอายุออกไหม 53 วัน (ฤดูฝน) 2. การกะเทาะ ร้อยละ 80 3. ความชื้นเมล็ดขณะเก็บเกี่ยว ร้อยละ 24 4. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซนต์ เท่ากับ 32.00 กรัม 5. ต้านทานต่อโรคราน้ำค้างและหนอนแฉ่ง (ค่าดัชนีทนแล้ง 1.40) 6. อายุเก็บเกี่ยว 110 – 120 วัน

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067

ก ต้น ข โห่ ค ช่อดอกเพศผู้ ง ราก จ - ช ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 152067

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008

(*Zea mays* 'NSX 151008')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008 (NSX 151008) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท็กฟ้า 7 เป็นพันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei542002 เป็นพันธุ์พ่อ

การพัฒนาข้าวโพดสายพันธุ์แท็กแม่และพ่อ ดำเนินการคัดเลือกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2543-2553 โดยสายพันธุ์แม่ แท็กฟ้า 7 ได้จากการผสมระหว่างสายพันธุ์ KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB กับสายพันธุ์ Pioneer 3006-4-1-3-1-BBB พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท็กแม่ โดยการผสมตัวเอง จำนวน 8 ชั่ว ในสภาพการก่อให้เกิดโรคราน้ำค้าง และประเมินสมรรถนะการผสมของสายพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี มีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้างและทนทานแล้ง ส่วนสายพันธุ์แท็กพ่อ Nei542002 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ KS23(S)C₂-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452026 พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท็กพ่อ โดยการคัดเลือก และผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี มีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้างและทนแล้ง จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB x Nei 452026)]-F2-BBB-5-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542002

ปี 2558 ปลูกประเมินผลผลิต และศักยภาพในการทนแล้ง เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่มีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงและทนแล้ง เข้าสู่การประเมินผลผลิต และเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2559-2564 ประกอบด้วย การเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน การเปรียบเทียบในท้องถิ่น และการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร รวมทั้งศึกษาลักษณะที่จำเพาะของพันธุ์เพื่อเตรียมเสนอขอรับรองพันธุ์กับกรมวิชาการเกษตร

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2543 - 2553	พัฒนาสายพันธุ์แท้พ่อและแม่ และประเมินสมรรถนะการผสม ได้สายพันธุ์แท้แม่ตากฟ้า 7 และสายพันธุ์แท้พ่อ Nei 542002 สร้างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสม NSX 151008 ↓	ศวร.นว.
2558	ปลูกประเมินผลผลิต ↓	ศวร.นว. (1)
2559	เปรียบเทียบเบื้องต้น : จำนวน 30 พันธุ์ ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.พช.(1) ศวพ.ลบ.(1)
2560	เปรียบเทียบมาตรฐาน : จำนวน 26 พันธุ์ ↓ ประเมินความทนทานแล้ง ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.พช.(1) ศวพ.นม.(1) ศวพ.ลย.(1) ศวร.นว.(2)
2561	เปรียบเทียบในท้องถิ่น : จำนวน 20 พันธุ์ ↓	ศวร.นว.(1) ศวพ.ลบ.(1) ศวพ.นม.(1) ศวพ.ลย.(1) ศวพ.สท.(1) ศวพ.ปจ.(1)
2562	ประเมินความทนทานแล้ง ↓	ศวร.นว.(4)
2563	เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร : ครั้งที่ 1 จำนวน 10 พันธุ์ ↓	นครสวรรค์ (2) เพชรบูรณ์ (1) ลพบุรี (1) นครราชสีมา (1) เลย (1) สุโขทัย (1) ปราจีนบุรี (1) เชียงใหม่ (1) พิษณุโลก (1)
2564	เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร : ครั้งที่ 2 จำนวน 10 พันธุ์ ↓	นครสวรรค์ (2) เพชรบูรณ์ (1) นครราชสีมา (1) เลย (1) สุโขทัย (1) ปราจีนบุรี (1) เชียงใหม่ (1) พิษณุโลก (1)
	ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008	

^{1/} ศวร.นว.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
ศวร.พช.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่เพชรบูรณ์
ศวพ.ลบ.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลพบุรี
ศวพ.นม.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา
ศวพ.ลย.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
ศวพ.สท.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย
ศวพ.ปจ.	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี
()	หมายถึง	จำนวนแปลงทดลองในแต่ละสถานที่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'NSX 151008' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุกอายุปีเดียว
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 206 เซนติเมตร ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปแถบ การโค้งของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอดดอกตัวผู้ ลักษณะค่อนข้างตรง อับเรณูสีม่วง โคนเส้นไหมสีเขียว
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 117 เซนติเมตร การเรียงตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 14 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของเมล็ดสีเหลืองส้ม ชนิดเมล็ดกึ่งหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 50 วัน และอายุออกไหม 51 วัน (ฤดูฝน) 2. การกะเทาะ ร้อยละ 81 3. ความขึ้นเมล็ดขณะเก็บเกี่ยว ร้อยละ 26 (เก็บเกี่ยว 100 วัน) 4. ต้านทานต่อโรคราน้ำค้างและทนแล้ง (ค่าดัชนีทนแล้ง 1.37) 5. อายุเก็บเกี่ยว 95-100 วัน

ก

ข

ค

ง

จ

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008

ก ต้น ข โห่ ค ช่อดอกเพศผู้ ง-จ ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์ 151008

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542012 (*Zea mays* 'Nei 542012')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์พันธุ์เอ็นอีไอ 542012 (Nei 542012) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ ดำเนินการคัดเลือก ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2543-2556 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-95-3-BBBBB กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1 พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท้แม่ โดยการคัดเลือกและผสมตัวเอง จำนวน 9 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-95-3-BBBBB x Nei 452008]-F2-B-B-B-9-1-B-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542012

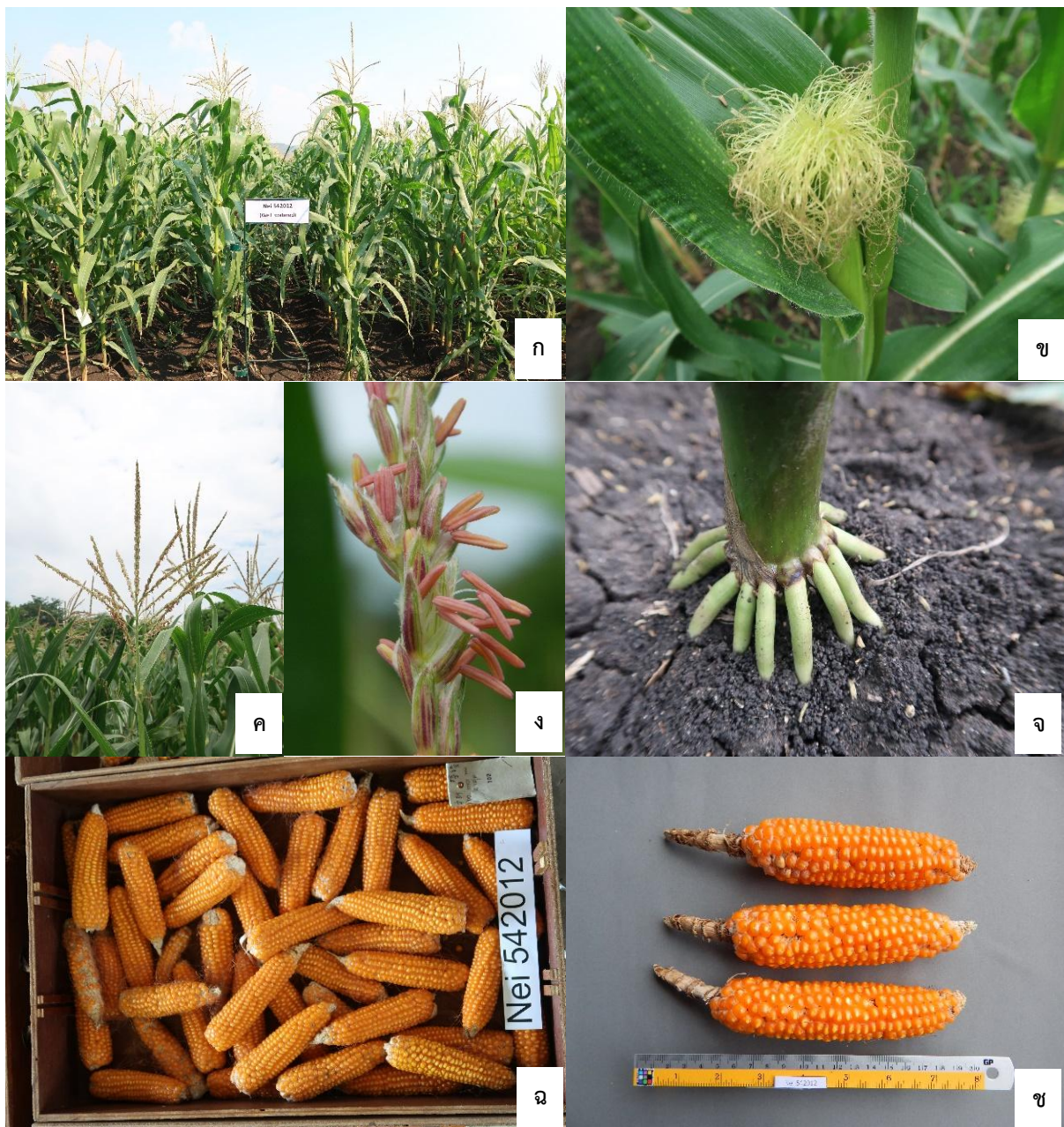
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2543	ผสมระหว่างสายพันธุ์ KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB และ PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB	ศวร.นว.
	↓	
2543-2547	ปลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว	ศวร.นว.
2547	KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-95-3-BBBBB ผสมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1	ศวร.นว.
	↓	
2548-2556	ปลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 9 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-95-3-BBBBB x Nei 452008]-F2-B-B-B-9-1-B-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542012	ศวร.นว.

1/ ศวร.นว. หมายถึง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542012 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'Nei 542012' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุกอายุปีเดียว
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 139 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปร่างใบแรกในระยะแรกคล้ำมัน-ใบพาย มุมใบของใบแรกเหนือฝัก ปานกลาง การโค้งของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอด ดอกตัวผู้ ลักษณะค่อนข้างตรง มุมก้านช่อดอกแคบ ความหนาแน่นช่อดอกเพศผู้หลวม ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางปานกลาง อับเรณูสีม่วง ฐานดอกย่อยสีเขียว กาบ ดอกย่อยสีเขียวขีดแดง โคนเส้นไหมสีเขียวปลายสีชมพู
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 60 เซนติเมตร การเรียง ตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 14 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของเมล็ดสีส้ม เหลือง ชนิดเมล็ดหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 58 วัน และอายุออกไหม 59 วัน (ฤดูฝน) 2. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 64 วัน และอายุออกไหม 65 วัน (ฤดูแล้ง) 3. ผลผลิตเมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ 687 กิโลกรัม/ไร่ (ในสภาพการให้น้ำสม่ำเสมอ) และ 346 กิโลกรัม/ไร่ (ในสภาพขาดน้ำในระยะออกไหมเป็นเวลา 1 เดือน) 4. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 26.28 กรัม 5. อายุเก็บเกี่ยว 110 – 120 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542012

ก ต้น ข ไหม ค-ง ช่อดอกเพศผู้ จ ราก ฉ-ช ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542012

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002
(*Zea mays* 'Nei 542002')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002 (Nei 542002) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ ดำเนินการคัดเลือก ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2547-2553 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ KS23(S)C2-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452026 พัฒนาต่อไปเป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท้พอ โดยการคัดเลือกและผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C2-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB x Nei 452026)]-F2-BBB-5-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542002

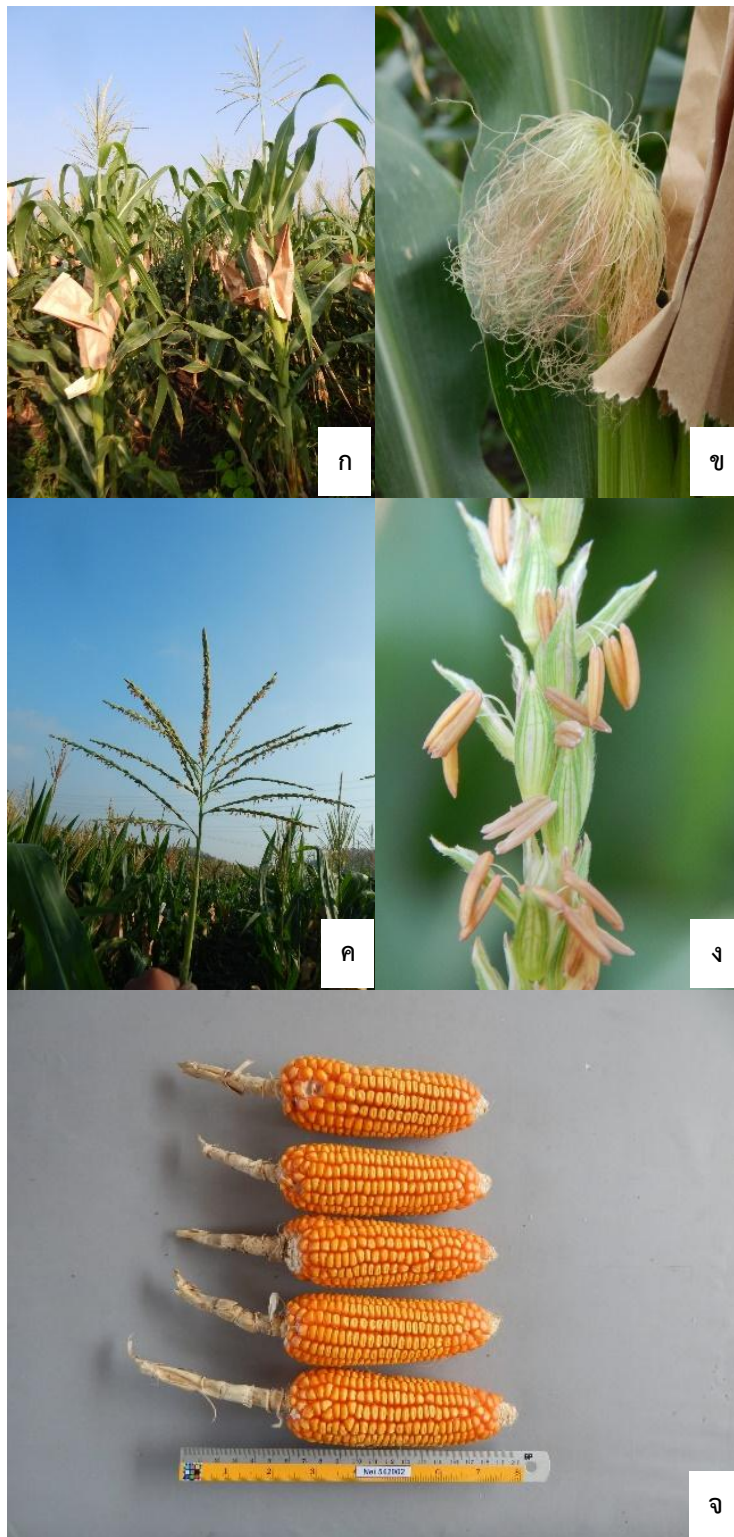
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2547	ผสมระหว่างสายพันธุ์ KS23(S)C2-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452026	ศวร.นว.
	↓	
2547-2553	ปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C2-285-2-1-1-1 x Nei 9202)-98-3-3-1-BB x Nei 452026)]-F2-BBB-5-B-B-B ตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542002	ศวร.นว.

^{1/} ศวร.นว. หมายถึง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'Nei 542002' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุกอายุปีเดียว
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 159 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปร่างใบแรกในระยะแรกคลุ้มใบพาย มุมใบของใบแรกเหนือฝัก แคบ การโค้งของใบแรกเหนือฝักน้อย สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอด ดอกตัวผู้ ลักษณะค่อนข้างตรง มุมก้านช่อดอกปานกลาง ความหนาแน่นช่อดอกเพศผู้ปาน กลาง ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางหลวม อับเรณูสีชมพู ฐานดอกย่อยสีเขียว กาบ ดอกย่อยสีเขียวปลายขีดชมพู โคนเส้นไหมสีเขียวปลายชมพู
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 87 เซนติเมตร การเรียง ตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 14 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของเมล็ดสีส้ม เหลือง ชนิดเมล็ดกึ่งหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 55 วัน และอายุออกไหม 54 วัน (ฤดูฝน) 2. ผลผลิตเมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ 395 กิโลกรัม/ไร่ 3. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 21.64 กรัม 4. อายุเก็บเกี่ยว 110 – 120 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002

ก ต้น ข โห่ ค-ง ช่อดอกเพศผู้ จ ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542002

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542013 (*Zea mays* 'Nei 542013')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์พันธุ์เอ็นอีไอ 542013 (Nei 542013) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ ดำเนินการคัดเลือก ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2543-2556 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-103-2-BBBBB กับ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1 พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท้แม่ โดยการคัดเลือกและผสมตัวเองจำนวน 9 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [(KS23(S)C₂-190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-103-2-BBBBB x Nei 452008]-F2-B-B-B-3-1-B-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542013

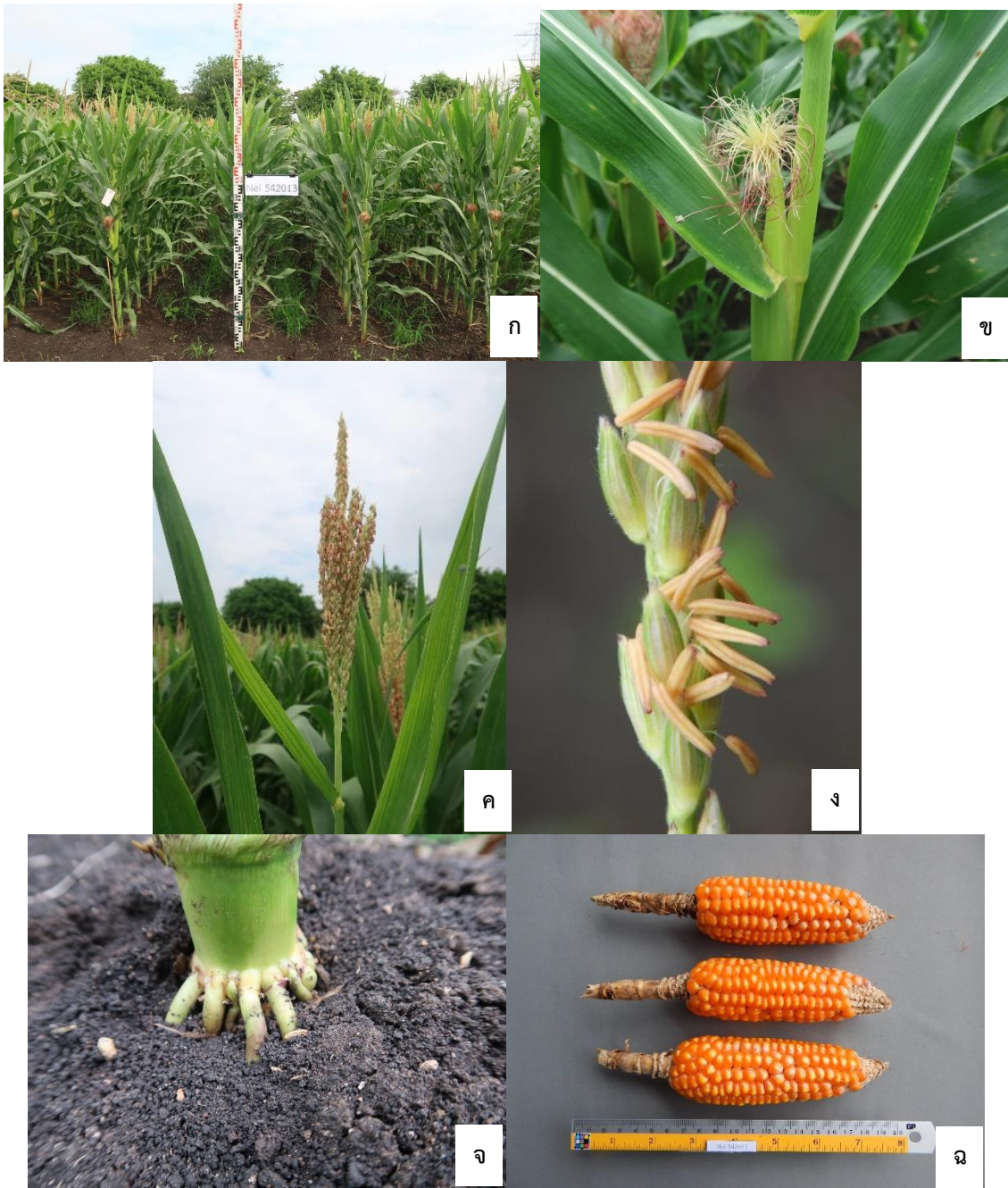
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2543	ผสมระหว่างสายพันธุ์ KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB และ PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB	ศวร.นว.
	↓	
2543-2547	ปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว	ศวร.นว.
2547	KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-103-2-BBBBB ผสมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1	ศวร.นว.
	↓	
2548-2556	ปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 9 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้ สายพันธุ์ [(KS23(S)C ₂ -190-1-2-1-BBBB x PIONEER 3006-4-1-3-1-BBB)-103-2-BBBBB x Nei 452008]-F2-B-B-B-3-1-B-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542013	ศวร.นว.

^{1/} ศวร.นว. หมายถึง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542013 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'Nei 542013' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 125 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปร่างใบแรกในระยะแรกคลื่นมม ใบของใบแรกเหนือฝักแคบ การโค้งของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอดดอกตัวผู้ ลักษณะตรง มุมก้านช่อดอกแคบมาก ความหนาแน่นช่อดอกเพศผู้ค่อนข้างหลวม ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางปานกลาง อับเรณูสีม่วง ฐานดอกย่อยสีเขียว กาบดอกย่อยสีเขียว โคนเส้นไหมสีเขียวปลายสีม่วง
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 60 เซนติเมตร การเรียงตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 12 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของเมล็ดสีส้มเหลือง ชนิดเมล็ดหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 60 วัน และอายุออกไหม 59 วัน (ฤดูฝน) 2. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 59 วัน และอายุออกไหม 60 วัน (ฤดูแล้ง) 3. ผลผลิตเมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ 497 กิโลกรัม/ไร่ 4. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 29.72 กรัม 5. อายุเก็บเกี่ยว 110 – 120 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542013

ก ต้น ข โห่ ค-ง ช่อดอกเพศผู้ จ ราก ฉ ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542013

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542006
(*Zea mays* ‘Nei 542006’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0583

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์พันธุ์เอ็นอีไอ542006 (Nei 542006) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ ดำเนินการคัดเลือก ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ระหว่างปี 2543-2547 ได้จากการผสมระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452004 กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452026 พัฒนาต่อให้เป็นข้าวโพดสายพันธุ์แท้พอ โดยการคัดเลือกและผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี จนได้สายพันธุ์ [Nei 452004 x Nei 452026]-F2-BBB-3-B-B-B และตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542006

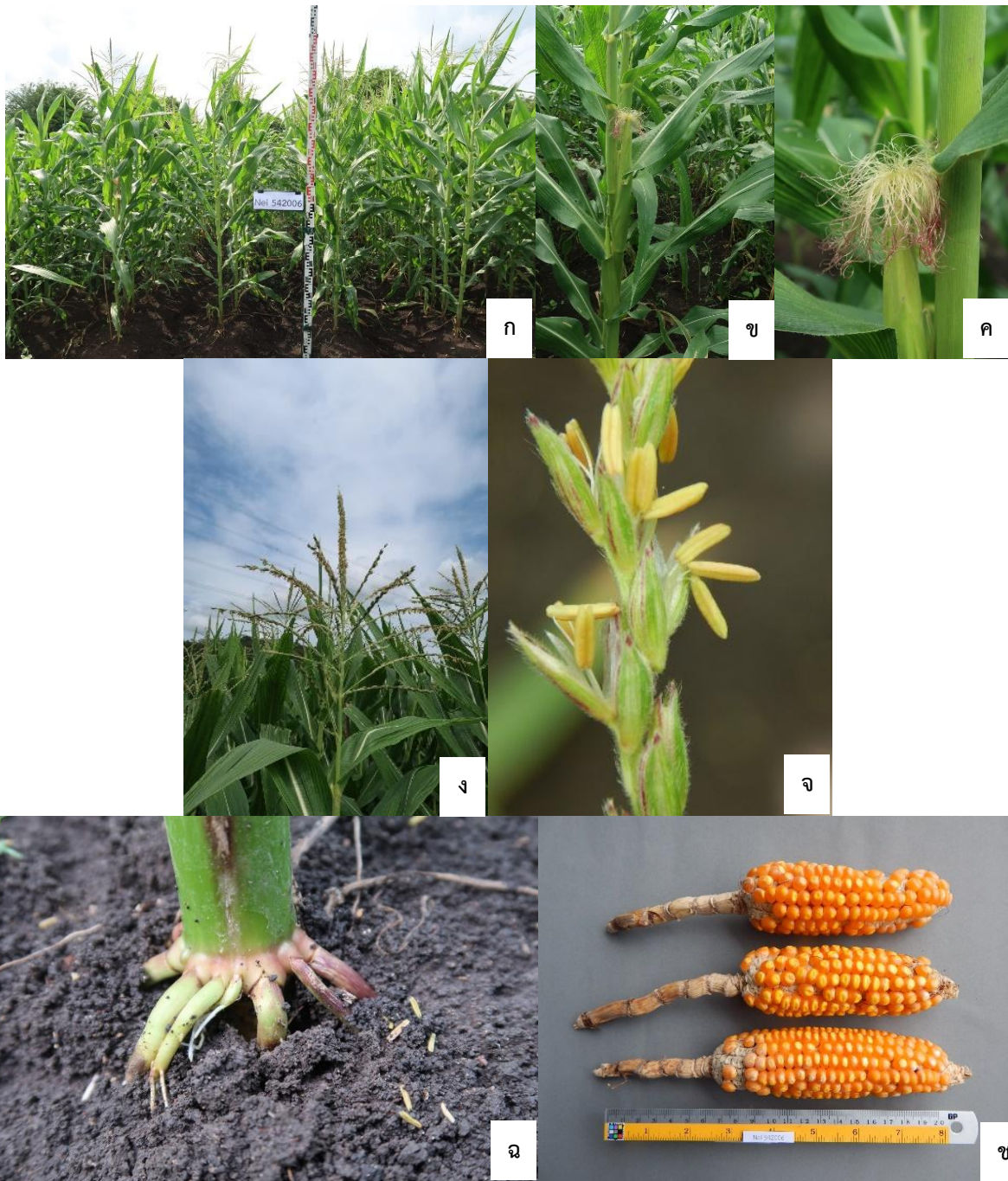
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่ ^{1/}
2543	ผสมระหว่างสายพันธุ์ Nei 452004 กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์ Nei 452026 ↓	ศวร.นว.
2543-2547	ปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 และทำการผสมตัวเองจำนวน 7 ชั่ว คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีสมรรถนะการผสมดี มี จนได้สายพันธุ์ [Nei 452004 x Nei 452026]-F2-BBB-3-B-B-B ตั้งรหัสพันธุ์เป็น Nei 542006	ศวร.นว.

^{1/} ศวร.นว. หมายถึง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542006 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Zea mays</i> 'Nei 542006' วงศ์ Poaceae พืชล้มลุกอายุปีเดียว
ราก	ระบบรากฝอย รากค้ำยันสีเขียว
ต้น	ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 147 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง ปล้องติดฝักสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปร่างใบแรกในระยะแรกคลื่น มุมใบของใบแรกเหนือฝักปาน กลาง การโค้งของใบแรกเหนือฝักน้อยมาก สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอด ดอกตัวผู้ ลักษณะแฉนวนราบ มุมก้านช่อดอกปานกลาง ความหนาแน่นช่อดอกเพศผู้ หลวม ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางหลวม อับเรณูสีเขียว ฐานดอกย่อยแ กาบ ดอกย่อยสีเขียวปลายขีดม่วง โคนเส้นไหมสีเขียวปลายม่วง
ผล/ฝัก	มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น ฝักทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ความสูงของฝัก 62 เซนติเมตร การเรียงตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 16 แถว ชั่งสีขาว สีที่สันด้านบนของ เมล็ดสีเหลืองส้ม ชนิดเมล็ดกึ่งหัวแข็ง
ลักษณะอื่นๆ	1. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 59 วัน และอายุออกไหม 61 วัน (ฤดูฝน) 2. ผลผลิตเมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ 592 กิโลกรัม/ไร่ 3. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 27.83 กรัม 4. อายุเก็บเกี่ยว 100 – 110 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542006

ก ต้น ข-ค ไหม ง-จ ช่อดอกเพศผู้ ฉ ราก ช ฝัก

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นอีไอ 542006

กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์ (*Rosa 'Chulalongkorn'*)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล พระตำหนักกุฎพิงคราชนิเวศน์
ที่อยู่ เลขที่ 1 หมู่ 12 ถ.ศรีวิชัย ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-294555

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์เป็นกุหลาบสมัยเก่า (Old Garden Roses) ชนิดไฮบริดเพอร์เพทวล (Hybrid Perpetual) ปรับปรุงพันธุ์โดยชาวยุโรปผู้หนึ่ง เป็นพันธุ์ลูกผสมระหว่างกุหลาบบูร์บอง (Bourbon) กับกุหลาบที่ผสมข้ามไปมาระหว่างกุหลาบพอร์ตแลนด์ (Portland) บูร์บอง ที และกุหลาบจีน จนเป็นกุหลาบกลุ่มใหม่เมื่อประมาณปี ค.ศ. 1820

ที่มาของกุหลาบพระนามาภิไธย “จุฬาลงกรณ์” มีข้อสันนิษฐานว่า หลังจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต พระราชชายาเจ้าดารารัศมีได้เสด็จนิวัตและประทับเป็นการถาวร ณ นครเชียงใหม่ และได้ทรงสั่งหรือได้รับการถวายต้นกุหลาบในช่วงปี พ.ศ. 2457 - 2470 เนื่องจากพระองค์ทรงเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของราชสมาคมกุหลาบแห่งอังกฤษ (The Royal National Rose Society) และทรงได้รับการถวายพันธุ์กุหลาบต่าง ๆ ทุกปี ซึ่งมีอยู่หนึ่งพันธุ์ที่เป็นกุหลาบไร้หนาม ดอกขนาดใหญ่ สีชมพูเรื่อ และมีกลิ่นหอมเป็นที่ทรงโปรดของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีอย่างมาก ต่อมาทรงได้พระราชทานนามกุหลาบพันธุ์นี้ว่า “จุฬาลงกรณ์” เพื่อถวายเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชสวามีในพระองค์ และโปรดให้สร้างแปลงเพาะพันธุ์กุหลาบจุฬาลงกรณ์ ณ พระตำหนักม่อนจ๊อกปอก ดอยสุเทพ ซึ่งมีอากาศเย็นทั้งปี และทรงนำมาปลูก ณ คุ่มเจดีย์กักริมแม่น้ำปิงด้วย เมื่อพระราชชายาเจ้าดารารัศมี เสด็จมาประทับ ณ พระตำหนักดารารัศมี ในช่วงปลายพระชนม์ชีพ ก็โปรดให้ปลูกกุหลาบจุฬาลงกรณ์ โดยรอบพระตำหนักดารารัศมีเพื่อสักการะพระราชสวามีทุกวัน ต่อมาภายหลัง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำกุหลาบจุฬาลงกรณ์ มาเพาะพันธุ์และโปรดให้ปลูกประดับโดยรอบพระตำหนักกุฎพิงคราชนิเวศน์

ชื่อพันธุ์กุหลาบ “จุฬาลงกรณ์” กับ กุหลาบ “King of Siam” ที่มีความสับสนว่าเป็นกุหลาบพันธุ์เดียวกันหรือไม่ น.อ.คัมภีร์ คัมภีร์ญาณนนท์ ได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้ ประเด็นที่กล่าวว่าชาวต่างประเทศได้ถวายพระนามกุหลาบว่า “King of Siam” นั้น ไม่ปรากฏหลักฐานยืนยันว่า คือพันธุ์เดียวกันกับที่พระราชชายาเจ้าดารารัศมีทรงปลูกและถวายพระนามว่า “จุฬาลงกรณ์” โดยภายหลังพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตไปแล้ว (พ.ศ. 2457) พระราชชายาเจ้าดารารัศมี ได้เสด็จประทับเป็นการถาวร ณ นครเชียงใหม่ และขณะที่ประทับ ณ นครเชียงใหม่ได้ทรงเริ่มสนพระทัยด้านการเกษตรอย่างจริงจัง ดังนั้น กุหลาบ “King of Siam” จึงไม่น่าใช่พันธุ์เดียวกับกุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์ และไม่มีใครเคยเห็นกุหลาบพันธุ์ King of Siam (แบบรูปธรรม) ในเมืองไทยเลย นอกจากได้ยื่นชื่อดังกล่าว (แบบนามธรรม) ในพระราชนิพนธ์เรื่อง “ไกลบ้าน” เท่านั้น แต่ในวงการผู้รักกุหลาบต่างรู้จักกุหลาบสายพันธุ์ ไฮบริดเพอร์เพทวล (Hybrid Perpetual) ในเมืองไทยดีว่า คือ กุหลาบที่พระราชชายาเจ้าดารารัศมี ทรงถวายพระนามว่า “จุฬาลงกรณ์” เพียงอย่างเดียวเท่านั้น อาจเป็นไปได้ว่าบางท่านอาจเห็นว่าเป็นพระนามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงอาจเป็นกุหลาบสายพันธุ์เดียวกับกุหลาบพันธุ์ King of Siam

แต่ในกรณีนี้ ภาษาอังกฤษของกุหลาบ "จุฬาลงกรณ์" ควรใช้ "King Chulalongkorn" ในลักษณะเดียวกับ กุหลาบ "ควีนสิริกิติ์" ที่ใช้ว่า "Queen Sirikit"

กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์มีการปลูกรวบรวมไว้ ณ แปลงรวบรวม พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปลุกบรีเวอร์รอบพิพิธภัณฑสถานพระตำหนักดารารัศมี อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และแปลงรวบรวม สวนกุหลาบหลวง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง มูลนิธิโครงการหลวง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rosa* ‘Chulalongkorn’ วงศ์ Rosaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ

ลำต้น ลำต้นตั้งตรง เป็นพุ่ม สูง 120-174 เซนติเมตร จากกิ่งก้านเจริญขยายทางด้านบน กิ่งก้านไม่มีหนามหรือมีหนามเล็กน้อย โคนต้นสีน้ำตาล

ใบ ใบประกอบแบบขนนก 3-5 ใบย่อย รูปรีถึงรูปไข่ กว้าง 6.5-11 เซนติเมตร ยาว 12-16 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบ รูปหัวใจ รูปห้วใจ รูปลิ้น ขอบใบจักฟันเลื่อย

ดอก ดอกเดี่ยว ออกที่ปลายยอด ไม่มีก้านย่อยด้านข้าง ดอกตูมรูปไข่กว้าง ดอกบานรูปทรงถ้วย เส้นผ่านศูนย์กลาง 10-13 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียว กลีบดอกรูปไข่กลับ กลีบดอกด้านนอกมีขนาดใหญ่กว่าด้านใน จำนวนกลีบดอกประมาณ 45 กลีบ กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 4.5-6.0 เซนติเมตร กลีบดอกสีชมพู ก้านชูอับเรณูสีขาว อับเรณูสีเหลือง

ลักษณะอื่น ๆ

1. หากปลูกในพื้นที่ที่มีอากาศเย็นจะให้ดอกดกและมีขนาดใหญ่
2. ออกดอกได้ตลอดทั้งปี
3. มีกลิ่นหอมเย็น
4. อ่อนแอต่อโรคใบจุดสีดำ โรคราสีเทาที่ดอก และแคงเกอร์ที่กิ่ง
5. กลีบดอกสีชมพูเข้ม เมื่ออากาศเย็น

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์
ก ต้น ข ใบ ค-ฉ ดอก

กุหลาบพันธุ์จุฬาลงกรณ์